

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2020 -11- 03

Diarienummer N133-0710/19

Handläggare

Tomas Dunér, Isa E- Berglöw

Telefon: 031-365 5165

E-post: tomas.duner@orgryteharlanda.goteborg.se

Förlängning av IOP- avtal med Frivilligcentralerna Pärlan och Knuten

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda:

1. Beslutar att uppdra till förvaltningen att teckna avtal för 2021 om Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Frivilligcentralen Pärlan med en summa om 430 000 kr samt med Frivilligcentralen Knuten med en summa om 297 000 kr.

Sammanfattning

Ärendet avser en förlängning av nuvarande IOP- avtal mellan Frivilligcentralerna Pärlan, Knuten och Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda. Nuvarande avtal löper ut 2020-12-31. Stadsdelsnämnden behöver därför ta ställning till en förlängning av nuvarande avtal på tolv månader. Enligt stadens projektorganisation kommer socialnämnderna att få ansvar för Frivilligcentralerna i den nya nämndorganisationen. Det innebär att socialnämnd centrum kommer att hantera avtalet med Frivilligcentralerna Pärlan och Knuten. Vid överlåtelsen träder den nya förvaltningen in som part i avtalet med dess samtliga villkor.

Ett Idéburet Offentligt Partnerskap är en samverkansmodell mellan idéburen och offentlig sektor. Målet är att parterna bidrar med olika resurser och kompletterar varandra i en gemensam utveckling av lokalsamhället. I Örgryte-Härlanda finns två frivilligcentraler som kompletterar varandras och kommunens verksamhet.

Frivilligcentralerna är i första hand öppna mötesplatser för alla. En stor del av syftet med verksamheten handlar om att få deltagarna att gå från passiv besökare till aktiv deltagare. Många besökare på frivilligcentralerna har ett behov av att utöka sitt sociala sammanhang. Det kan vara personer med psykisk ohälsa, missbruk eller låg tilltro till myndigheter. Genom den sociala mötesplats och det aktivitetsutbud som frivilligcentralerna skapar, bidrar de till ökad delaktighet för dessa personer.

Ett partnerskap stärker således effekterna i vår gemensamma strävan att erbjuda mötesplatser där alla är välkomna och ligger i linje med stadsdelens uppdrag att verka för en jämlik stad och ett socialt hållbart samhälle.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ersättningen i 2021 års IOP- avtal är 430 000 kronor för Pärlan samt 297 000 kronor för Knuten. Ersättningsnivån är densamma som för 2020 plus uppräkningsindex enligt avtal med arbetskostnadsindex 2,46 procent. Frivilligcentralerna får även ersättning i form av föreningsbidrag av Social resursförvaltning där beslut för 2021 tas i december

Ersättningen i avtalet täcker i huvudsak personalkostnader för samordning och lokalhyra. Samordnarens roll är att marknadsföra frivilligcentralens aktiviteter och rekrytera nya deltagare, stötta och vägleda dessa, schemalägga aktiviteter och utveckla samverkan.

Frivilligcentralernas verksamhet anses vara kostnadseffektiv då den i förhållande till resursåtgång når många besökare. Frivilligcentralerna samverkar med aktörer såsom, Träffpunkter, Hälsoenk, Boendestöd och Vårdcentraler. Många av frivilligcentralens deltagare har blivit hänvisade från någon av dessa samverkansparter.

Majoriteten av frivilligcentralernas besökare har ett behov av att utöka sitt sociala sammanhang och faktum att frivilligcentralerna erbjuder en öppen mötesplats för människor i alla åldrar, bakgrund och erfarenheter bidrar till att förebygga ohälsa och kostnader inom vården för kommunen och regionens verksamheter.

Frivilligcentralerna samarbetar även med stadsdelen i mottagande av volontärer och förmedling av lämpliga volontäruppdrag och bidrar på så sätt till att främja det ideella engagemanget och delaktigheten samt förebygger social isolering och ofrivillig ensamhet hos äldre vilket med stor sannolikhet avlastar både kommunen och regionens verksamheter.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Frivilligcentralerna är i första hand öppna mötesplatser för alla. Här möts personer med olika bakgrund och erfarenheter, i olika åldrar, från olika delar från stadsdelen och staden. Det leder till möten mellan annars ofta åtskilda målgrupper vilket främjar ett nätverksskapande som på sikt skulle kunna bidra till minskad segregation.

Många besökare på frivilligcentralerna har ett behov av att utöka sitt sociala sammanhang. Det kan vara personer med psykisk ohälsa, missbruk eller låg tilltro till myndigheter. Genom den sociala mötesplats och det aktivitetsutbud som frivilligcentralerna skapar, bidrar de till ökad delaktighet för dessa personer.

På Frivilligcentralerna är deltagarna inte patient, klient eller i annan beroendeställning. På frivilligcentralerna vill man motverka kategorisering och arbeta för att utveckla ömsesidiga och jämlika relationer. En stor del av syftet med verksamheten handlar om att få personer att gå från passiv besökare till aktiv deltagare. Detta görs genom att stötta och vägleda deltagarna att själva delta i utformningen av aktiviteter.

Utifrån deltagarnas behov, intressen och förmågor formas aktiviteter men även olika grupper i syfte att skapa trygga arenor för erfarenhetsutbyte, lärande och stöd. Frivilligcentralen Pärlan samverkar till exempel med flera olika självhjälpsgrupper med fokus på missbruk och relationsproblem.

Frivilligcentralernas verksamhet riktar sig framförallt till vuxna, men kan ha indirekt effekt på barn genom att främja och stärka deras föräldrars hälsa och sociala situation.

Frivilligcentralerna samarbetar även med stadsdelen i mottagande av volontärer och förmedling av lämpliga volontäruppdrag och bidrar på så sätt till att främja det ideella engagemanget och delaktigheten hos besökarna samt förebygger social isolering och ofrivillig ensamhet hos äldre.

Stadsdelen Örgryte-Härlanda är en relativt välmående stadsdel men andelen personer som rapporterar ett gott hälsotillstånd skiljer sig åt mellan grupper och områden inom stadsdelen. Faktum att frivilligcentralen når invånare som stadsdelens verksamheter har svårt att nå bidrar till ökad delaktighet, demokrati och i förlängningen även en mer jämlik hälsa och ett mer socialt hållbart samhälle.

Samverkan

Information i Förvaltningsövergripande samverkansgrupp 18 november 2020.

Bilagor

1. Avtal om Idéburet offentligt partnerskap Pärlan
2. Avtal om Idéburet offentligt partnerskap Knuten

Ärendet

Ärendet avser en förlängning av nuvarande IOP- avtal mellan Frivilligcentralerna Pärlan, Knuten och Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda. Nuvarande avtal löper ut 2020-12-31. Stadsdelsnämnden behöver därför ta ställning till en förlängning av nuvarande avtal på tolv månader.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser en förlängning av nuvarande IOP- avtal mellan stadsdelens två Frivilligcentraler och Stadsdelsnämnden Örgryte-Härlanda. Nuvarande avtal löper ut 2020-12-31. Stadsdelsnämnden behöver därför ta ställning till en förlängning av nuvarande avtal på tolv månader. Enligt stadens projektorganisation kommer socialnämnderna att få ansvar för Frivilligcentralerna i den nya nämndorganisationen. Det innebär att socialnämnd centrum kommer att hantera avtalet med Frivilligcentralerna Pärlan och Knuten. Vid överlåtelsen träder den nya förvaltningen in som part i avtalet med dess samtliga villkor.

Ett Idéburet Offentligt Partnerskap är en samverkansmodell mellan idéburen och offentlig sektor. Modellen går ut på att parterna bidrar med olika resurser och kompletterar varandra i en gemensam utveckling av lokalsamhället.

Ett Idéburet Offentligt partnerskap är en mellanväg mellan normerande bidrag och upphandling och bidrar således till att säkra den idéburna partens självständiga identitet och särart. Det skapar också förutsättningar för den ideella parten att kunna bidra till lokal utveckling och delaktighet i samhällsarbetet. I enlighet med avtalet ska partnerskapet bygga på respekt inför varandras olika förutsättningar, öppenhet och dialog. Båda parter har ambitionen att samarbetet ska genomsyras av långsiktighet och transparens.

Syftet med avtalet är att stärka samspelet mellan den offentliga och idéburna sektorn och på så vis skapa förutsättningar för stadsdelens uppdrag att verka för en jämlik stad och ett socialt hållbart samhälle.

Beskrivning av stadsdelens frivilligcentraler

I Örgryte-Härlanda finns två frivilligcentraler som kompletterar varandras och kommunens verksamhet.

Frivilligcentralen Pärlan

Frivilligcentralen Pärlan är först och främst en mötesplats för alla, med aktiviteter byggda på ideellt engagemang. Syftet med verksamheten är att främja socialt engagemang, vardaglig medmänsklighet och gemenskap mellan människor i olika åldrar, med olika bakgrund och med olika erfarenheter.

Pärlan samordnar och förmedlar kontakter mellan människor vilket skapar möjligheter att utveckla informella nätverk, det som också kallas socialt kapital, i lokalsamhället. Deltagarna skapar verksamheten utifrån aktuella behov, intressen och färdigheter. Med stöd från, och i samarbete med, andra aktörer i stadsdelen utvecklas verksamheten. Pärlan samverkar med ett flertal självhjälpsgrupper och föreningar som stöttar personer med missbruk- och relationsproblem.

Frivilligcentralens huvudman är Föreningen Pärlan. Verksamheten utformas utifrån besökarnas behov, intressen och förmågor och utgörs av intressegrupper, självhjälpsgrupper, café, föreningsmöten med mera. Frivilligcentralen är vanligtvis öppen varje dag mellan kl. 10-14, därefter kommer grupper in med egen nyckel. Eftersom de flesta deltagare i den öppna verksamheten är äldre tog styrelsen beslut om att i enlighet med folkhälsomyndighetens rekommendationer utifrån Covid 19 stänga ner all öppen verksamhet den 16 mars. Personalen har haft kontakt med deltagare och grupper via mejl

och telefon. Självhjälpsgrupper som hyr in sig i huset och där merparten av deltagarna tillhör en annan åldersgrupp har varit kvar på eget ansvar. En del grupper har stannat i huset medan flera av grupperna har gått över till digitala möten eller att ha möten utomhus. Åtgärder för att minska smittspridning har bland annat inneburit begränsningar av antal personer i varje rum, handsprit i alla grupprum samt på toaletterna, information om folkhälsomyndighetens rekommendationer för att minska smittspridning finns i varje rum och har även skickats ut till alla självhjälpsgrupper. Alla Gruppledare har även fått skriva under att man godkänt och följer rekommendationerna.

Frivilligcentralen Knuten

Frivilligcentralen Knuten är först och främst en mötesplats för vardaglig medmänsklighet som byggs upp av ideellt engagemang. Syftet med verksamheten är att främja socialt engagemang, vardaglig medmänsklighet och gemenskap mellan människor i olika åldrar, med olika bakgrund och med olika erfarenheter.

Både aktiviteter på mötesplatsen och utåtriktade ideella aktiviteter är deltagarstyrda och utvecklas genom deltagarnas behov, intressen och förmågor. Knuten samordnar och förmedlar kontakter mellan människor vilket skapar möjligheter att utveckla informella nätverk, det som också kallas socialt kapital, i lokalsamhället. En del av arbetet handlar om att möjliggöra deltagande och inflytande för grupper som vanligtvis inte är aktiva i beslutsprocesser, exempelvis genom att samarbeta med stadsdelen kring mottagandet av volontärer och förmedling av lämpliga volontäruppdrag.

Frivilligcentralen Knutens huvudman är Svenska Kyrkan. Frivilligcentralen Knuten är en del av ett brett främjande folkhälso- och diakonaltarbete i stadsdelen. Svenska kyrkan tog beslut om att i enlighet med folkhälsomyndighetens rekommendationer utifrån Covid 19 stänga Knutens öppna verksamhet den 15 mars. Personalen har haft kontakt med besökare och grupper via mejl och telefon. I kontakt med deltagare är det tydligt att nätverket man fått på Knuten varit viktigt under nedstängningen. Många deltagare vittnar om att de har kontakt med andra som de lärt känna på Knuten. Personalen har utbildat sig för att kunna vara ett stöd för de deltagare som vill ställa om sina aktiviteter till mer digitala former. Det har dock inte funnits något större gensvar från deltagarna att digitalisera sina träffar. Den 21 augusti togs beslutet att öppna upp frivilligcentralen Knuten. Åtgärder för att minska smittspridning har bland annat inneburit att begränsa närvaron till fasta grupper och en grupp i taget, begränsningar av antalet personer i varje rum, medhavd fika och handsprit.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att en förlängning av nuvarande IOP- avtal mellan de två Frivilligcentralerna och stadsdelsnämnden kommer att bidra till en gemensam utveckling av lokalsamhället.

Frivilligcentralerna möter målgrupper som staden har svårt att nå med generella insatser, de verkar hälsofrämjande och förebyggande. Det finns anledning att tro att frivilligcentralerna avlastar både kommunens och regionens verksamheter då de utgör en trygg mötesplats för personer med sociala och psykiska besvär.

Ett partnerskap mellan offentlig och idéburen sektor stärker således effekterna i vår gemensamma strävan att erbjuda mötesplatser där alla är välkomna och ligger i linje med stadsdelens uppdrag att verka för en jämlik stad och ett socialt hållbart samhälle.

Annika Ljungh
Tf. Stadsdelsdirektör

